

Bijlage 6 Risico's Kadernota 2021

Toelichting structurele risico's

1	Omschrijving Risico	Herverdeling Gemeentefonds De voorlopige uitkomst van het onderzoek herverdeling algemene uitkering laat forse voor- en nadelen zien. Dit is een reden voor de fondsbeheerders om de herverdeling met een jaar uit te stellen tot 2022. Dit geeft de fondsbeheerders tijd voor nader onderzoek. De huidige uitkomsten laten zien dat de plattelandsgemeenten er op achteruit gaan. Het nadeel kan oplopen tot € 80 á € 100 per inwoner, voor Lochem zou dat gaan om ca. € 3.000.000 (over 4 jaar).
	Beheersmaatregel	De gevolgen van de herverdeling zijn nog te onduidelijk om te verwerken in onze begroting. Daarom nemen we dit op als risico. Bij aanpassingen binnen het gemeentefonds met grote financiële gevolgen geldt een overgangsregeling. Voor de bepaling van het risico gaan we uit van een regeling voor 4 jaar. Het is nog niet bekend wanneer de herverdeling wordt vastgesteld. Waarschijnlijk komen de uitkomsten in de circulaire van december 2020.
	Bruto bedrag	2022: € 750.000 2023: € 1.500.000 2024: € 2.250.000 2025: € 3.000.000 (structureel)
	Kans	Waarschijnlijk 60 - 80%
	Nettobedrag	2022: € 525.000 2023: € 1.050.000 2024: € 1.575.000 2025: € 2.100.000 (structureel)

2	Omschrijving Risico	Aantal cliënten Ondersteuning Thuis Er is een stijging van het beroep dat op Ondersteuning Thuis wordt gedaan. In de voorstellen rekenden we met aannames op basis van de ervaringen van het eerste jaar abonnementstarief en de vergrijzing. Met een jaar ervaring is het nog onduidelijk hoe hoog de feitelijke stijging zal zijn. Het verschil tussen 1.000 en 1.300 cliënten merken we daarom als risico aan. De omvang van het risico stijgt in de loop van de jaren doordat het aantal cliënten stapsgewijs groeit. Deze vlakkt in latere jaren af omdat tegelijkertijd de inkomsten van de eigen bijdragen licht meegroeien en de splitsing van OT effect sorteert.
	Beheersmaatregel	Door de integrale toegang bij 't Baken kan nut en noodzaak van Ondersteuning Thuis goed worden afgewogen. Consulente wegen de mogelijkheden van eigen kracht zorgvuldig af. Het splitsen van het product OT in "Schoon huis" en "Grip op huishouden".
	Bruto bedrag	2021: € 150.000 2022: € 362.000 2023: € 627.000 2024: € 850.000
	Kans	Aannemelijk 40-60%
	Nettobedrag	2021: € 75.000 2022: € 181.000 2023: € 313.500 2024: € 425.000

3	Omschrijving Risico	Toerekening uren investeringen en grondexploitaties Bij de voorbereiding en uitvoering van investeringen en grondexploitaties zetten wij interne uren in. Dit houdt in dat wij de kredieten inclusief de benodigde interne uren ramen. De bijbehorende salarislasten inclusief overhead verhogen het krediet. Het voordeel is dat deze lasten jaarlijks niet op de reguliere begroting drukken. Voorwaardelijk is dat er continuïteit van projecten is. Er bestaat een risico dat er minder projecten in uitvoering worden genomen. Daardoor komen de lasten als nog ten laste van de begroting.
	Beheers- maatregel	Op basis van de tijdregistratie wordt periodiek gerapporteerd over de stand van zaken van deze interne uren.
	Bruto bedrag	€ 675.000
	Kans	Mogelijk 20 – 40%
	Nettobedrag	€ 202.500

4	Omschrijving Risico	Duurzaam beheer laanbomen buitengebied Uit de voorlopige projectevaluatie komt naar voren dat de kosten hoger zijn dan waar we bij het circulair financieringsmodel van het project vanuit gingen. Belangrijkste redenen hiervoor zijn het hoger aantal te kappen risicobomen (werkelijk 600 stuks - geraamd 250 stuks) door de droge zomers en stormen van de afgelopen jaren, de veel lagere houtopbrengsten en de weinig marktconforme marktprijzen voor snoei en VTA (geraamd € 16 per boom – werkelijk € 23 tot € 25 per boom). De bovengrens van de mogelijke financiële tegenvallers ramen we op € 175.000 (beschikbaar budget structureel 2021 e.v. € 220.000 – maximale kosten € 395.000).
	Beheers- maatregel	We stellen een projectevaluatie op die we in het 2 ^e kwartaal 2020 aanbieden aan de raad. Hierin geven we een actualisatie van de financiën, aan de hand van opgedane ervaringen en onderzoeken.
	Bruto bedrag	€ 175.000
	Kans	Waarschijnlijk 60 – 80%
	Nettobedrag	€ 122.500

5	Omschrijving Risico	Nieuwe Wet inburgering per 2021 Op 1 juli 2021 gaat de nieuwe Wet inburgering 2021 in. Het doel van deze wet is dat alle nieuwkomers met een inburgeringsplicht zo snel mogelijk Nederlands leren spreken en aan het werk gaan. Het betreft een nieuwe taak voor de gemeenten. Er is een risico dat de Rijksmiddelen onvoldoende zijn om de uitgaven te dekken.
	Beheers- maatregel	Met Rijksmiddelen voeren we in 2020 de pilot duale inburgering uit. In de pilot leren we wat een nieuwkomer nodig heeft. Ook leren we hoe we effectief en efficiënt lokaal maatwerk kunnen organiseren. De pilot geeft inzicht in het effect, de kosten en de opbrengsten van onze lokale aanpak.
	Bruto bedrag	€ 170.000
	Kans	Aannemelijk 40 – 60%
	Nettobedrag	€ 85.000

6	Omschrijving Risico	Wet kwaliteitsborging voor het bouwen Op 1 januari 2021 treedt de nieuwe Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) in werking. Deze datum hangt overigens samen met de datum waarop de Omgevingswet definitief in werking treedt. De Wkb heeft als doel de bouwkwiteit en het bouwtoezicht te verbeteren door

		<p>inschakeling van private kwaliteitsborgers. Daarnaast wordt de aansprakelijkheid van aannemers ten opzichte van particuliere en professionele opdrachtgevers uitgebreid. De wet gaat gefaseerd in. Er wordt gestart met de eenvoudigere bouwprojecten. Daarna volgen eventueel de meer complexere.</p> <p>Met het voorgenomen stelsel van kwaliteitsborging vervallen taken van de gemeenten. Voor die taken kunnen geen leges meer geïnd worden. Landelijk is de inschatting dat gemeenten 30% minder leges kunnen heffen voor de omgevingsvergunningen bouw. De verwachting is dat dit % in Lochem iets lager ligt.</p> <p>In de financiële mutaties voor de kadernota 2021 zijn we uitgegaan van een daling van 15% van de legesinkomsten. De werkelijke impact op de legesinkomsten zien we pas na inwerkingtreding van de Wkb. Daarom hanteren we als risico de overige 15% daling van de leges.</p>
	Beheersmaatregel	We nemen deel aan proefprojecten gezamenlijk met aannemers en kwaliteitsborgers. Op basis van die pilots bepalen wij het uiteindelijke legestartief.
	Bruto bedrag	€ 680.000 x 15% = € 102.000
	Kans	Waarschijnlijk 60% - 80%
	Nettobedrag	€ 71.400

7	Omschrijving Risico	Stijgende bouwkosten
		De bouwprijzen zijn de afgelopen jaren aanzienlijk gestegen. In 2019 gemiddeld 7%. De verwachting is dat de stijging zich voortzet, maar wel afvlakt. Voor langer lopende investeringen is het risico dat de oorspronkelijke investeringsraming niet afdoende is. Er is normaal gesproken geen sprake van tussentijdse indexering bij investeringskredieten.
	Beheersmaatregel	Ontwikkelingen in de markt volgen. Daarbij vindt eerst de afweging plaats of het haalbaar is de investering uit te voeren binnen de oorspronkelijke raming door verantwoorde aanpassing van de kwaliteit/uitgangspunten.
	Bruto bedrag	€ 20.000 cumulatief per jaar
	Kans	Waarschijnlijk 60 – 80%
	Nettobedrag	2020: € 14.000 2021: € 28.000 2022: € 42.000 2023: € 56.000 2024: € 70.000

8	Omschrijving Risico	Beoordeling van initiatieven grootschalige energie opwek
		<p>Nieuwe initiatieven voor grootschalige opwek (zon en wind) vragen capaciteit aan gemeentezijde. Dit geldt voor de stroomlijning van het proces, maar vooral ook voor de landschappelijke inpassing van de initiatieven. De capaciteit voor deze nieuwe initiatieven is nu niet aanwezig.</p> <p>In de toekomst wordt bij initiatieven meer gestuurd op landschappelijke inpassing/compensatie. Het is nog niet helder of we deze taak zelf gaan oppakken. Dit is afhankelijk van de omvang. Het uitbesteden, regionaal samenwerken of in eigen beheer zijn mogelijkheden die te zijner tijd nader onderzocht worden..</p> <p>De bedoeling is dat de benodigde € 75.000 uit de meeropbrengst leges wordt betaald. De verwachting is dat er jaarlijks 30 ha zonneparken wordt aangelegd en daarnaast windmolens. Dit zijn grote investeringen. Leges worden geheven op basis van deze investeringen (bouwkosten). Echter er is ook nog een grote onzekerheid.</p>
	Beheersmaatregel	Ontwikkelingen binnen dit taakveld volgen we op de voet.
	Bruto bedrag	€ 75.000

	Kans	Waarschijnlijk 60% - 80%
	Nettobedrag	€ 52.500

9	Omschrijving Risico	<p>Jeugdhulp, extra middelen 2022 en verder</p> <p>Met de meicirculaire 2019 zijn extra middelen toegevoegd voor Jeugdhulp voor 2019-2021. Voor de gemeenten is belangrijk of ze deze middelen ook voor 2022 en volgende jaren in hun begroting kunnen opnemen. Er komt een onderzoek naar de noodzaak van structurele middelen. De resultaten uit dat onderzoek (afgerond in najaar 2020) dienen als inbreng voor de komende kabinetsformatie (verkiezingen maart 2021).</p> <p>Voor nu is een richtlijn afgesproken hoe de gemeenten mogen omgaan met de mogelijke extra middelen voor 2022 en verder. De richtlijn geeft aan dat de gemeenten een stelpost kunnen opnemen voor de extra middelen. Deze stelpost mag niet hoger zijn dan het extra bedrag over 2021, voor Lochem € 410.000. De extra middelen worden vanuit het financieel toezicht gezien als structureel.</p>
	Beheers- maatregel	Voorwaarde bij het ramen van de stelpost is dat de gemeente zelf maatregelen neemt om de kosten voor jeugdhulp te beheersen. Wij doen dat op diverse manieren.
	Bruto bedrag	€ 410.000
	Kans	Onwaarschijnlijk 0 – 20%
	Nettobedrag	€ 41.000

10	Omschrijving Risico	<p>Onbenutte ruimte onder plafond BTW-compensatiefonds</p> <p>In de meicirculaire Gemeentefonds 2018 heeft het rijk de systematiek met betrekking tot de verrekening van de ruimte binnen het BTW-compensatiefonds gewijzigd. De reden hiervoor is dat (de ruimte onder) het plafond BCF momenteel al vanaf januari (in de circulaire) wordt bevoorschot, terwijl het geld pas later dat jaar door het Ministerie van Financiën bij de Miljoenennota in de begroting van het gemeentefonds beschikbaar wordt gesteld.</p> <p>De wijziging levert een structureel financieel nadeel op voor de gemeenten in de begroting. Omdat er nu verrekening achteraf plaatsvindt valt een ingeschat voordeel weg.</p> <p>De provincie als toezichthouder staat gemeenten toe om onder voorwaarden het budgettaire voordeel weer op te nemen in de begroting.</p> <p>Wij hebben dit structureel toegepast in de Begroting 2020.</p>
	Beheers- maatregel	Wij nemen, conform het advies van de provincie, een behoedzame raming op in de begroting. Op grond van de septembercirculaire 2019 is dat vanaf 2020 de helft van de definitieve afrekening 2019.
	Bruto bedrag	€ 75.000
	Kans	Aannemelijk 40 – 60%
	Nettobedrag	€ 37.500

11	Omschrijving Risico	<p>Omgevingswet</p> <p>Het betreft een fundamentele herziening van het omgevingsrecht met grote gevolgen voor de werkwijze van de overheid. Overheden werken samen onder leiding van RWS, VNG, IPO en de Unie van Waterschappen om de invoering van de wet voor te bereiden. Parallel loopt het wetgevingsproces van het Rijk.</p> <p>De invoering van de Omgevingswet kost meer tijd dan verwacht. De inwerkingtreding van de Omgevingswet zal dan ook op een later tijdstip plaatsvinden dan 1 januari 2021. De combinatie van een stevige implementatieopgave en de maatregelen rond het coronavirus heeft grote impact op alle partijen die werken aan de Omgevingswet. Na overleg met de bestuurlijke partners komt de minister met een voorstel voor een nieuwe inwerkingtredingsdatum.</p>
-----------	--------------------------------	--

		Afhankelijk van de uitkomsten van het wetgevingsproces en de lokale gemeentelijke keuzes is een substantiële vermindering van de legesopbrengsten voor omgevingsvergunningen mogelijk, omdat er bijvoorbeeld meer bouwwerkzaamheden vergunningsvrij zullen zijn. Dit nadeel komt voor rekening van de gemeente.
	Beheersmaatregel	Volgens de huidige inzichten kunnen gemeenten binnen de Omgevingswet zelf in hoge mate bepalen welke activiteiten vergunningsvrij worden. Daarnaast zijn serviceformules in voorbereiding om klantprocessen te stroomlijnen en zodoende de kosten te kunnen afwegen. Door het uitstel van de invoeringsdatum is het op dit moment nog niet duidelijk vanaf wanneer het risico speelt.
	Bruto bedrag	€ 370.000
	Kans	Onwaarschijnlijk 0 – 20%
	Nettobedrag	€ 37.000

12	Omschrijving Risico	Toename kosten meldingen huiselijk geweld en kindermishandeling De wet meldcode huiselijk geweld is per 2019 aangescherpt. Professionals moeten eerder overgaan tot melding bij vermoedens van huiselijk geweld. Landelijk wordt geschat dat dit leidt tot 10-15% meer meldingen. De afwikkeling daarvan leidt tot hogere uitvoeringskosten voor Veilig Thuis NOG en gemeente. We verwachten deze verhoging in 2019/2020 beter te kunnen kwantificeren. We zullen hiervoor in eerste instantie dekking zoeken binnen de gereserveerde tijdelijke middelen voor de transformatie van huiselijk geweld in 2019 en 2020. Mogelijk leidt dit tot een stijging van € 30.000 aan extra kosten (excl. extra kosten hulpverlening).
	Beheersmaatregel	Door deskundigheidsbevordering van professionals vergroten wij hun efficiency, dit is onderdeel van ons lokale actieplan. Door er vroeger bij te zijn, hopen we hogere zorgkosten in een later stadium te voorkomen. We zetten zoveel mogelijk bewezen effectieve interventies in. Bij evaluatie eind 2022 worden voorstellen gedaan m.b.t. kosten en benodigd budget.
	Bruto bedrag	€ 30.000
	Kans	Waarschijnlijk 60 – 80%
	Nettobedrag	€ 21.000

13	Omschrijving Risico	Brandweerkazerne Almen Wij zoeken naar een geschikte locatie om een nieuwe kazerne voor de brandweer Almen te kunnen bouwen. Er is nog geen geschikte locatie gevonden. Wij moeten rekening houden met hogere kosten van verwerving, sloop- en bouwkosten. De oorspronkelijke raming (2017) van € 1.100.000 is niet voldoende. Op basis van de huidige inzichten moet naar verwachting rekening worden gehouden met € 1.500.000. Onder andere omdat de bouwkosten gemiddeld met 7% zijn gestegen, bouwvoorschriften voor publieke gebouwen zijn aangescherpt en Arbeisen zijn aangescherpt.
	Beheersmaatregel	Wij hebben een perceel kunnen verwerven zonder kosten te maken. Wij onderzoeken of een brandweerkazerne op deze locatie realiseerbaar is. Tegen de tijd dat er een concreet plan ligt, komt er een raadsvoorstel langs de raad.
	Bruto bedrag	Investering € 400.000, met kapitaallasten (bij gereed komen in 2021): Vanaf 2022 € 11.000
	Kans	Waarschijnlijk 60 - 80%
	Nettobedrag	€ 7.700

14	Omschrijving Risico	Renterisico Door de dalende rente op zowel de geldmarkt als de kapitaalmarkt is in de meerjarenbegroting rekening gehouden met een rentepercentage van 0 % voor leningen met een looptijd van maximaal 10 jaar. Omdat het rentepercentage onvoorspelbaar is bestaat er een renterisico voor nieuw af te sluiten kort- en langlopende geldleningen. In de begroting 2020 is rekening gehouden met een halverwege het jaar nieuw af te sluiten langlopende lening van € 10.000.000 tegen een rentepercentage van 1%.
	Beheers- maatregel	Periodiek rente ontwikkeling nauwlettend volgen voor de kort- en langlopende leningen en periodiek de liquiditeitsbehoefte berekenen.
	Bruto bedrag	€ 50.000
	Kans	Onwaarschijnlijk 0 – 20%
	Nettobedrag	€ 5.000

15	Omschrijving Risico	Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG) Dit risico vervalt. In de Kadernota 2021 hebben we de raming geactualiseerd (zie financiële mutaties Kadernota 2021, raad 6 juli 2020). Op basis van de concept programmabegroting 2021-2024 (besluitvorming; 6 april 2020 in het DB en 25 juni 2020 in het AB van de VNOG) is besloten de financiële gevolgen te verwerken als financiële mutatie met een structureel karakter in de Kadernota 2021. Het is niet de verwachting dat deze begroting nog significant wijzigt. Dit is de eerste begroting op basis van de Toekomstvisie van de VNOG en de bijbehorende Opdrachten, die door het algemeen bestuur van de VNOG op 15 januari 2020 zijn vastgesteld. De hogere bijdrage laat zich verklaren door: - een hoger aandeel binnen het verdeelmodel, het effect is vanaf 2021 ongeveer €130.000 - vanaf 2020, ongeveer € 100.000 (€ 90.000 in 2020) door autonome ontwikkelingen, enerzijds door een verschil in gehanteerde indexen voor prijscompensatie en anderzijds is dit een niet nader te specificeren uitvloeisel van de Toekomstvisie van de VNOG.
	Beheers- maatregel	
	Bruto bedrag	Vervalt; financieel verwerkt in de Kadernota 2021.
	Kans	
	Nettobedrag	

16	Omschrijving Risico	Jeugdhulp zorg in natura Risico vervalt. We verwachten de taakstelling jeugdhulp te kunnen behalen. De jeugdhulp kent een open einde financiering. We gaan er vanuit dat onze huidige budgetten daarvoor voldoende zijn.
	Beheers- maatregel	
	Bruto bedrag	Vervalt
	Kans	
	Nettobedrag	

17	Omschrijving Risico	Beheer eikenprocessierups Risico vervalt. Het beheersen van de eikenprocessierups (epr) is een landelijk en ook blijvend vraagstuk. De ontwikkeling van de epr kan per jaar sterk variëren, waardoor beheersing voortdurend aandacht en bijstelling vraagt. Doel is overlast in de openbare ruimte tegengaan en de gezondheidsrisico's zoveel
----	--------------------------------	--

		mogelijk te beperken. Daarvoor zijn de huidige budgetten te gering. Voor de kadernota 2021 leggen we de raad nieuw beleid voor (€ 40.000 structureel extra, vanaf 2020), bovenop het reguliere budget. Dit budget zetten we in voor gerichte curatieve bestrijding van de epr met een extra zuigunit. We verwachten niet dat we daarmee de epr uitroeien, maar wel beheersen. We voldoen daarmee aan de minimale, wettelijke zorgplicht. Bij de begroting 2021 beoordelen we dit opnieuw.
	Beheersmaatregel	
	Bruto bedrag	Vervalt; financieel verwerkt in de Kadernota 2021.
	Kans	
	Nettobedrag	

18	Omschrijving Risico	Beheer Japanse duizendknoop (JDK) Risico vervalt. Het beheersen van de invasieve exoten is een landelijk en ook blijvend vraagstuk. Jaarlijks zijn er (landelijk) nieuwe inzichten ten aanzien van de impact en de bestrijding van JDK. Doel is overlast in de openbare ruimte tegengaan. Eventuele schade aan infrastructuur, kunstwerken en gebouwen van onszelf, of derden is niet te bepalen. We gaan er vanuit dat de huidige methode van beheersen (separaat maaien en afvoeren) voldoende is. We voldoen daarmee aan de minimale, wettelijke zorgplicht. Afgelopen jaren hebben we samen met CirculusBerkel (BuitenRuimte) ook verschillende andere bestrijdingsmethodes getest en gemonitord. De komende groeiseizoenen moet blijken wat de effecten van de verschillende methoden zijn.
	Beheersmaatregel	
	Bruto bedrag	Vervalt.
	Kans	
	Nettobedrag	

19	Omschrijving Risico	Capaciteit t Baken Risico vervalt. Er is een evaluatie uitgevoerd. Uit de evaluatie blijkt dat er structurele formatie benodigd is. De financiële gevolgen zijn in beeld gebracht en zijn via een raadsvoorstel in maart 2020 voorgelegd aan de raad. Besluitvorming door de raad moet nog plaatsvinden op het moment van opstellen van de jaarrekening 2019 en kadernota 2021.
	Beheersmaatregel	
	Bruto bedrag	Vervalt; financieel verwerkt in de Kadernota 2021.
	Kans	
	Nettobedrag	

20	Omschrijving Risico	Scholenbouw Laren Risico vervalt. In maart 2020 boden we de raad een raadsvoorstel aan voor de scholenbouw Laren met het verzoek om een aanvullend krediet. Besluitvorming door de raad moet nog plaatsvinden op het moment van opstellen van de jaarrekening 2019 en kadernota 2021.
	Beheersmaatregel	
	Bruto bedrag	Vervalt; financieel verwerkt in de Kadernota 2021.
	Kans	
	Nettobedrag	

Totaal nettobedrag structurele risico's € 2.753.100

Toelichting incidentele risico's

21	Omschrijving Risico	Grondexploitaties Grondexploitaties brengen risico's met zich mee. Zowel de voordelen als de nadelen komen ten gunste/ laste van de algemene middelen. Hoe langer de looptijd van een plan, hoe lastiger deze ontwikkelingen zijn in te schatten. Als uitgangspunt wordt genomen dat de afzet van de woningbouwkavels in de uitbreidingsplannen gestaag doorgaan met enkele bouwkavels per jaar. De grondexploitatie-berekeningen zijn geactualiseerd met peildatum 1 januari 2020. In 2019 werkten we aan een nauwkeuriger methode voor de risicoanalyse van de grondexploitaties. De risico's en beheersmaatregelen zijn vertaald naar een rekenmodule waarmee we een Monte Carlo simulatie hebben uitgevoerd. Op basis van de resultaten van de Monte Carlo analyse komen wij tot dit risico. Voortaan vatten we alle grondexploitaties in één risico samen. Bij de Monte Carlo analyse rolt er geen brutobedrag en waarschijnlijkheidspercentage (kans) uit, maar komt er gelijk een nettobedrag als risico uit de simulatie.
	Beheers- maatregel	Daar waar nodig vindt overleg plaats met de gemeenteraad over programmawijzigingen en de financiële aspecten daarvan. De ontwikkelingen op de woningmarkt, en de risico's die daaraan kleven, worden scherp in de gaten gehouden.
	Bruto bedrag	n.v.t.
	Kans	n.v.t.
	Nettobedrag	€ 860.000

22	Omschrijving Risico	Opheffen onbewaakte spoorwegovergangen De gesprekken met ProRail over het NABO-programma (Niet Actief Beveiligde Overweg) hebben in maart 2020 tot inzicht geleid in de actuele kostenramingen. ProRail werkt hierbij met scenario's en met opslagen voor mogelijke tegenvallers. De bovengrens van de mogelijke financiële tegenvallers in het NABO-programma wordt nu door ProRail geraamd op € 887.500 voor het deel van de gemeente Lochem, bovenop het beschikbare budget dat we al hebben van € 775.000.
	Beheers- maatregel	Diverse beheersmaatregelen zijn mogelijk en hebben betrekking op de te beveiligen en ondertunnellen overwegen. De ontwerpen en uitvoering van deze werkzaamheden worden zo sober mogelijk uitgevoerd. Hiernaast zal worden onderzocht of een alternatief voor de te beveiligen overgang Diekink mogelijk is. Tevens wordt het gesprek aangegaan met zowel de Provincie Gelderland als ProRail om hun financiële bijdrage aan het programma te vergroten.
	Bruto bedrag	€ 887.500
	Kans	Aannemelijk 40-60%
	Nettobedrag	€ 443.750

23	Omschrijving Risico	Wijziging Woonplaatsbeginsel Jeugdhulp De wetswijziging over het Woonplaatsbeginsel (wpb) in de Jeugdwet is in februari door de eerste kamer afgehandeld. De datum van invoering is 1 januari 2021. De financiële gevolgen zijn nog niet bekend. Tot die tijd is de uitkering van het Rijk gebaseerd op de werkelijke lasten met een tijdsverschil van 2 jaar (de T-2 methode). Die methode stopt en dan gaat het Rijk de uitkering berekenen op grond van objectieve gegevens zoals aantal inwoners en aantal jeugdigen tot 18 jaar. Voor de nadelen die kunnen ontstaan bij de gemeenten komen tijdelijke compensatieregelingen. Er is een risico dat het drempelbedrag voor compensatie van € 500.000 niet wordt gehaald en dat de laatste verblijfplaats bij een aantal jeugdigen niet te achterhalen
----	------------------------	---

		is waardoor gemeente Lochem moet betalen. We verwachten nu dat er in totaal 30 (voogdij) jeugdigen minder een financieel beroep doen op gemeente Lochem. Onzeker is wat de kosten zijn van de 15 (voogdij) jeugdigen die elders wonen en onze verantwoordelijkheid worden. De overgang van de huidige situatie (is tot en met 2020) naar de nieuwe situatie kan budgettair-neutraal verlopen. Maar dat is dus onder andere afhankelijk van kosten van de uit- en instromende groep en of we in aanmerking komen voor tijdelijke compensatie.
	Beheersmaatregel	Dit voorjaar starten we met een plan van aanpak om de nieuwe instroom en de uitstroom van voogdkinderen optimaal in beeld te krijgen, en de benodigde processen aan te passen en te implementeren. Net als vorige jaren zullen we in 2020 en in 2021 kijken of we in aanmerking komen voor de compensatieregelingen.
	Bruto bedrag	€ 500.000
	Kans	Aannemelijk 40 – 60%
	Nettobedrag	€ 250.000

24	Omschrijving Risico	Garanties Door de gemeente is in het kader van haar maatschappelijke taak garanties verleend aan verenigingen, stichtingen en het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) voor een totaalbedrag van € 47,3 miljoen. De grootste component betreft het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) met € 46,9 miljoen. Hier loopt de gemeente nauwelijks risico op basis van de achtervangpositie bij het WSW. Totaalbedrag van de garanties waarover de gemeente risico loopt bedraagt € 0,4 miljoen.
	Beheersmaatregel	Het WSW heeft afspraken gemaakt met de VNG en het ministerie van BZK over toezicht, verantwoording en informatievoorziening aan gemeenten vanuit de corporaties en het WSW over de gemeentelijke achtervangpositie binnen het WSW. Voor de overige garanties geldt dat de gemeente afhankelijk is van de bedrijfsvoering en (financiële) resultaten van de derden aan wie de garanties zijn verstrekt. Het periodiek monitoren is hier van belang.
	Bruto bedrag	€ 365.000
	Kans	Aannemelijk 40 – 60%
	Nettobedrag	€ 182.500

25	Omschrijving Risico	Afwikkeling GR Delta Per 1 januari 2020 is de GR geliquideerd. In de voorbereiding is een liquidatiebegroting opgesteld. Deze is ook verwerkt in de begroting van de gemeente Lochem. Op dit moment lopen we tegen een aantal ontwikkelingen aan die mogelijk ook financiële consequenties hebben. Deze financiële consequenties zijn niet opgenomen in het liquidatie danwel opgenomen als PM post. Het gaat bijvoorbeeld over de afkoop van contracten.
	Beheersmaatregel	In overleg met betrokken partijen proberen we tot maatwerkoplossingen te komen, bijvoorbeeld door dienstverlening in aangepaste vorm te continueren vanuit de gemeente Lochem.
	Bruto bedrag	€ 300.000
	Kans	Mogelijk 20 - 40%
	Nettobedrag	€ 90.000

26	Omschrijving Risico	PlusOV Er is met één van de vervoerders van het routegebonden vervoer nog een verschil van inzicht met betrekking tot de facturen over het schooljaar 2018-2019. Er zijn gesprekken gevoerd, deze hebben niet geleid tot een acceptabele oplossing voor beide partijen. De uitkomst van de afwikkeling van dit dispuut is op dit moment niet
-----------	----------------------------	--

		in te schatten, maar kan leiden tot een materieel bedrag.
	Beheers- maatregel	We wachten in vertrouwen de gerechtelijke uitspraak af.
	Bruto bedrag	€ 130.000
	Kans	Mogelijk 20 – 40%
	Nettobedrag	€ 39.000

27	Omschrijving Risico	<p>Rondweg Lochem</p> <p>De provincie Gelderland geeft aan dat ze de rondweg in 2020 aanbesteden en niet voor eind 2022 gereed zal zijn. Uitloop van de planning heeft direct gevolgen voor twee zaken:</p> <p><u>Onderhoud verharding Kwinkweerd</u> In 2019 voerden we het onderhoud aan de Kwinkweerd uit. Het was niet langer verantwoord om dit uit te stellen. We informeerden de raad daarover via een memo. De weg is nu weer veilig om te gebruiken. Dit deel van het risico vervalt hiermee.</p> <p><u>Verlengen tijdelijke verkeersregelininstallatie (VRI) op de Lochemse brug</u> In 2019 voerden we de proef uit met een ander verkeerssysteem op de Lochemsebrug om de VRI weg te kunnen halen. De proef is geslaagd en in overleg met Rijkswaterstaat (RWS) is afgesproken dat we de VRI begin 2020 verwijderen. Tot de openstelling van de nieuwe brug passen we het huidige verkeerssysteem zonder VRI toe. Ook dit deel van het risico vervalt.</p>
	Beheers- maatregel	
	Bruto bedrag	Vervalt.
	Kans	
	Nettobedrag	

28	Omschrijving Risico	<p>Lochemsebrug</p> <p>Dit risico vervalt. Met Rijkswaterstaat (RWS) spraken we af dat de huidige verkeersmaatregelen toereikend zijn. De ingestelde voorrangregeling voor vrachtverkeer functioneert goed en blijft in stand tot het moment van openstelling van de rondweg N346. De uitgevoerde evaluatie van de verkeersmaatregelen bespraken we met RWS. Gezamenlijk trokken we de conclusie dat versterking van de Lochemsebrug definitief niet nodig is.</p>
	Beheers- maatregel	
	Bruto bedrag	Vervalt
	Kans	
	Nettobedrag	

29	Omschrijving Risico	<p>Etalage naar de Toekomst</p> <p>Dit risico is ondergebracht onder de risicoanalyse van de grondexploitaties als geheel, daarmee komt het op deze plek te vervallen.</p>
	Beheers- maatregel	
	Bruto bedrag	Vervalt; financieel verwerkt in het risico Grondexploitaties.
	Kans	
	Nettobedrag	

Totaal nettobedrag incidentele risico's € 1.865.250